

Udruga Studio B

Ministarstvo za obrazovanje, znanost i sport
Republike Hrvatske

Centar za integraciju mladih
Kulturna Gradiška

UDRUGA ZA INTEGRACIJU
GLAZBENE KULTURE MLADIH
„STARCI 2001“

Istraživanje o nasilju među mladima u Brodsko-posavskoj županiji

Travanj, 2021.

UVOD

Udruga Studio B od početka lipnja 2020. godine do kraja svibnja 2021. godine provodi projekt Mladi mogu drugačije. Projekt je podržalo Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Partneri u provedbi projekta su Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška i Udruga za integraciju glazbene kulture mladih „Starci 2001“. Opći cilj projekta je smanjiti pojavne oblike nasilja među mladima, povećati međusektorsku suradnju i promovirati korištenje neformalnog učenja kao uspješnog alata mirovne edukacije na specifičnom geografskom području Brodsko-posavske županije.

U sklopu projekta održani su:

- trening Most mira na kojem je sudjelovalo 14 radnika s mladima,
- radionice Zajedno za mir na kojima su se mladi upoznali sa sukobom i kako ga rješavati na nenasilan način u svrhu promicanja tolerancije i smanjena nasilja,
- Forum teatar – radionice na temu socijalne inkluzije, smanjenja napetosti te kreativnog rješavanja problema,
- predavanje Mapiranje nasilja na kojemu su roditelji i udomitelji stekli nova znanja o nasilju nad mladima te kako preventivno djelovati.

Pretposljednji dio projekta je društvena kampanja promicanja nenasilja #MladiMoguDrugačije u sklopu koje je izrađeno i provedeno istraživanje o nasilju među mladima u zajednici.

Cilj istraživanja je bio utvrđivanje broja srednjoškolaca koji su izloženi nasilju i/ili su vršitelji nasilja te s kojim vrstama nasilja se suočavaju.

Nasilje se definira kao primjena sile protiv volje ili prava onoga na kome se primjenjuje. Najčešće vrste nasilja među djecom su: fizičko, verbalno, socijalno, psihološko, cyber te nasilje u obitelji.

Nasilje postaje sve veći problem u zajednici, a pogotovo među mladima. Mnogi mladi nisu ni svjesni da su izloženi nasilju, ali nažalost nisu ni svjesni da su vršitelji nasilja. Isto tako, u vrijeme pandemije COVID-19 virusa mnogo mladih više vremena provodi u svojim domovima pa tako raste i cyber nasilje, odnosno nasilje povezano s internetom i društvenim mrežama. Radi svega navedenog, odlučili smo provesti istraživanje sa srednjoškolcima s područja Brodsko-posavske županije.

Istraživanje je proveo Boris Lekić, koordinator projekta, u suradnji sa stručnim osobljem srednjih škola na području BPŽ.

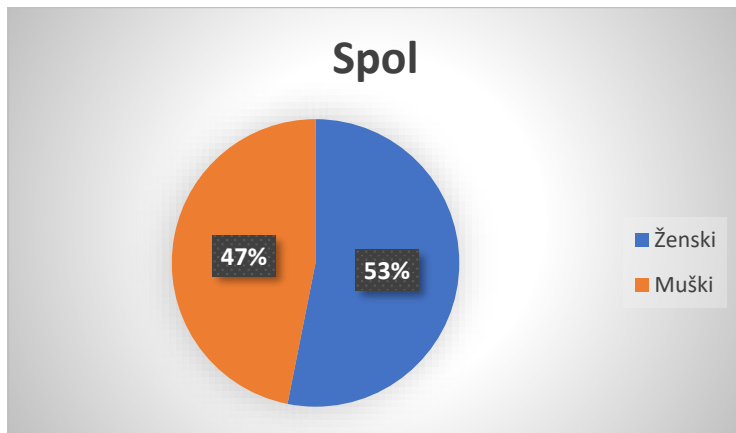
Metodologija

Istraživanje je provedeno putem upitnika koji je sadržavao 21 pitanje, a sva pitanja, osim posljednjeg, su bila obvezna. Prva 3 pitanja su se odnosila na opće karakteristike ispitanika_ica (spol, godine te školski uspjeh), nakon toga su uslijedila 2 pitanja vezana za nasilje u zajednici. Pitanja za žrtve nasilja su bila od 6. do 12. pitanja, a za vršitelje nasilja od 13. do 16. O posljedicama nasilja se ispitalo u pitanjima 17. i 18.

Na posljednja 3 pitanja nije bilo ponuđenih odgovora, a u njima se tražio odgovor na pitanja „Što možeš ti kao pojedinac/pojedinka učiniti kako bi se smanjilo nasilje?“, „Što može zajednica učiniti kako bi se smanjilo nasilje?“ te „Komentar: (napiši komentar na anketu, priču o iskustvu s nasiljem i slično)“.

REZULTATI

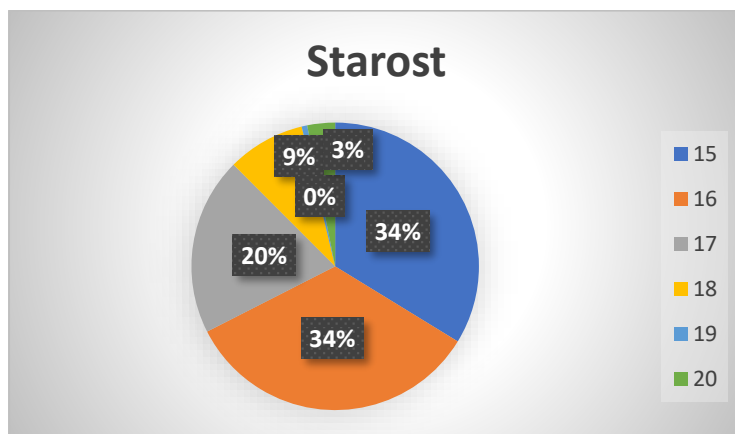
Na pitanje o spolu, učenici_ice su odgovorili:

Slika 1. Spol učenika_ica

Iz grafikona je vidljivo da je u istraživanju sudjelovalo podjednako učenika i učenica. Učenika je bilo 75, a učenica 85.

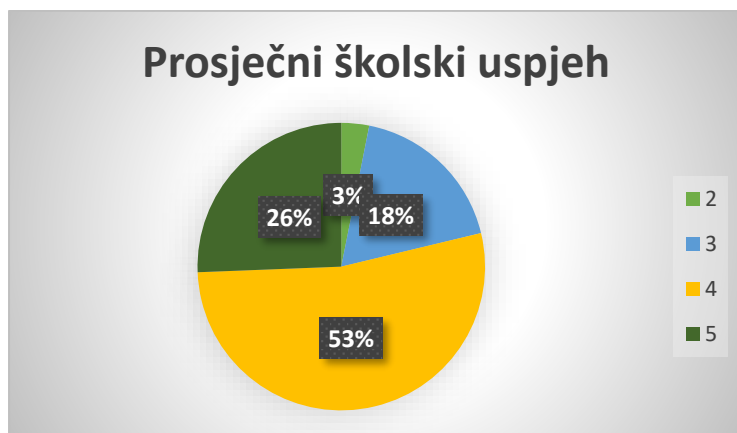
Na pitanje o starosti, učenicima_icama su bili ponuđeni odgovori, odnosno godine.

Slika 2. Starost učenika_ica

U istraživanju je sudjelovalo najviše učenika_ica u starih 15 i 16 godina (ukupno 72%). Od ostalih 28%, većinu čine učenici_ice starosti 17 godine. U istraživanju je sudjelovanje najmanje učenika_ica starih 18, 19 i 20 godina. Prosjek starosti učenika_ica je 16 godina.

Trećim pitanjem htjeli smo saznati prosječan školski uspjeh učenika_ica.

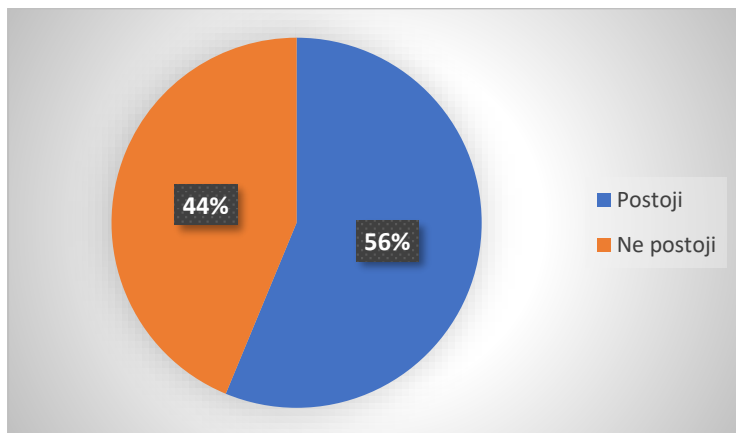

Slika 3. Prosječni školski uspjeh učenika_ica

Iz grafikona je vidljivo da je u istraživanju sudjelovalo najviše učenika_ica čiji je prosječni školski uspjeh vrlo dobar

Iz grafikona je vidljivo da više od polovice čini učenici_ice čiji je prosječni školski uspjeh vrlo dobar. Više od četvrtine učenika_ica ima prosječni školski uspjeh odličan, a 5 učenika_ica ima prosječni školski uspjeh dovoljan te 29 učenika (18%) dobar.

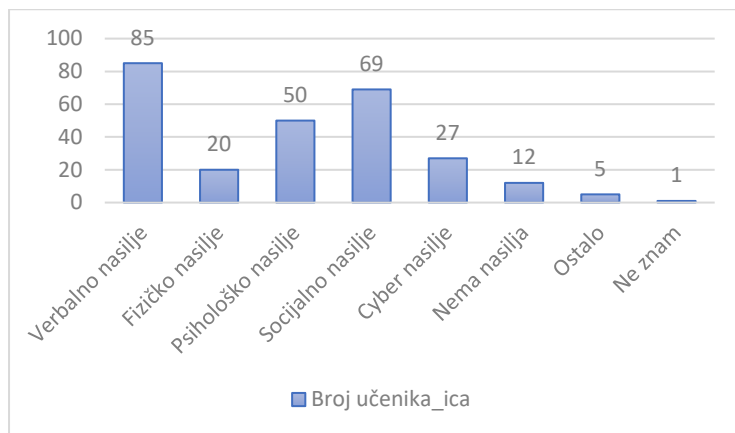
Nakon 3 pitanja o općim karakteristikama učenika_ica, uslijedila su pitanja o nasilju u zajednici.

Slika 4. Postojanje nasilja u zajednici

Više od polovice učenika_ica (56%) smatra da postoji nasilje među mladima u zajednici, ali i velik broj učenika_ica smatra da ne postoji nasilje među mladima.

Nakon toga je slijedilo pitanje „Koja vrsta nasilja postoji u tvojoj zajednici?“. Na ovo pitanje učenici_ice su mogli izabrati između 5 vrsta nasilja i/ili napisati svoj odgovor. Uz svaku vrstu nasilja bilo je napisano kratko objašnjenje i primjer takve vrste nasilja. Također, na ovo pitanje je bilo dopušteno više odgovora.

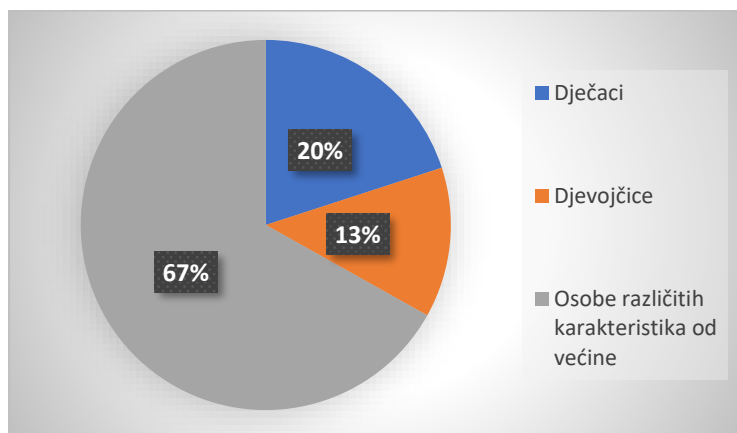
Slika 5. Vrste nasilja u zajednici

Iz grafikona je vidljivo da učenici_ice smatraju da najviše ima verbalnog nasilja (85 odgovora). Nakon toga slijedi socijalno nasilje kojeg je odabralo 69 učenika_ica, psihološko nasilje (odabralo 50 učenika_ica). Najmanje učenika je odabralo cyber nasilje (27) te fizičko nasilje (20). Što se tiče slobodnih odgovora, 12 učenika_ica je napisalo da nema nasilja, 5 učenika ostale odgovore (upisivanje „“ i ostalo), a jedan učenik_ica je napisao_la „ne znam“.

Detaljnijom analizom odgovora utvrđeno je da je 8 učenika_ica odabralo svih 5 vrsta nasilja, 5 učenika_ica je odabralo 4 vrste nasilja, 15 učenika_ica 3 vrste nasilja, a 31 učenik_ica je odabralo 2 vrste nasilja. Navedeno pokazuje da učenici_ice primjećuju nasilje u svojoj zajednici.

Također, na ovo pitanje 88.75% učenika_ica je odabralo odgovor koji se odnosi na postojanje nasilja u zajednici te je vidljiva razlika između ovoga i prethodnoga pitanja u kojem je 56% učenika_ica izjavilo da postoji nasilje u zajednici.

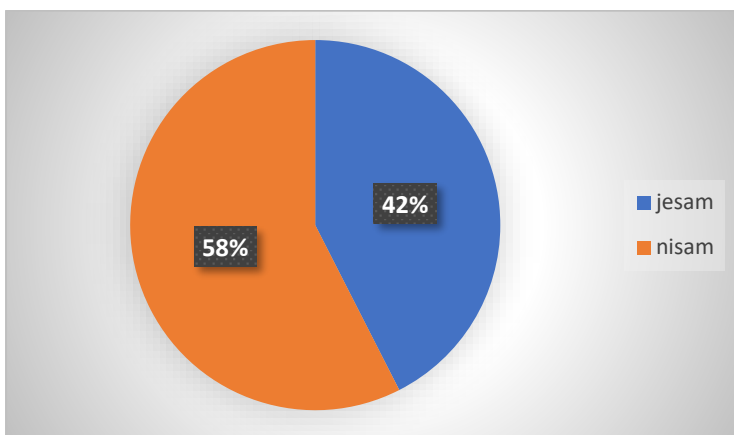
Šesto pitanje istraživanje je bilo: „Tko je najčešće žrtva nasilja?“ Ponuđeni odgovori su bili: dječaci; djevojčice; osobe različitih karakteristika od većine (npr.: siromašnije/bogatije osobe; pripadnici nacionalnih manjina, osobe pripadnici drugih vjerskih zajednica) neovisno o spolu.

Slika 6. Najčešće žrtve nasilja

Najviše učenika_ica je odabralo odgovor da su najčešće žrtve nasilje osobe različitih karakteristika od većine i to čak 67% učenika_ica. Nakon toga slijedi odgovor dječaci kojeg je odabralo 32 učenika_ica, a na posljednjem mjestu je odgovor djevojčice kojeg je odabralo 21 učenik_ica.

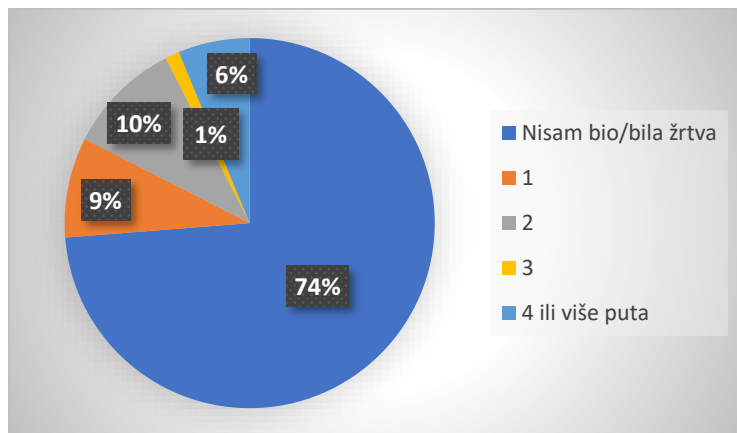
Sedmo pitanje našeg istraživanje je bilo: “Jesi li ti ikada bio/bila žrtvom nasilja?”

Slika 7. Žrtve nasilja

Iz grafičkog prikaza je vidljivo da 58% učenika_ica nije bilo žrtvom nasilja, a 42% učenika_ica je bilo žrtvom nasilja. Ali detaljnijom analizom odgovora uočeno je da 89 učenika_ica (56% ispitanika_ica) je bilo žrtvom nasilja. Žrtvom nasilja su smatrane one osobe koje su na bilo koje pitanje o nasilje odgovorile potvrdno.

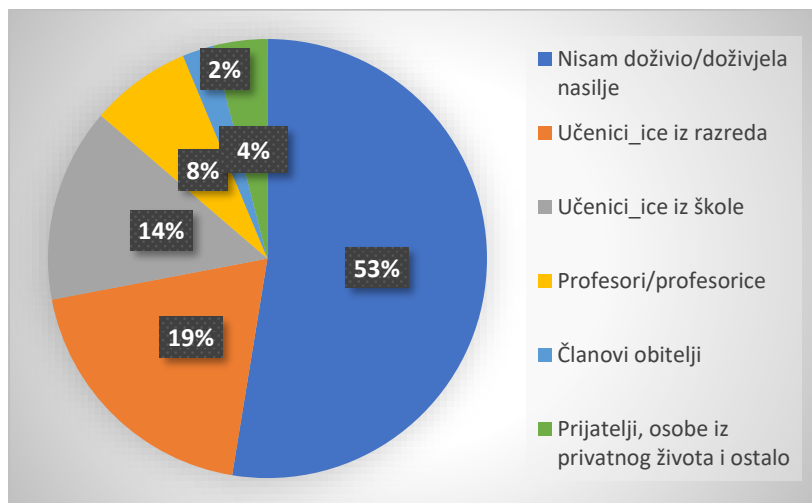
Učestalost nasilja među djecom ispitali smo sljedećim pitanjem: „Koliko si puta u posljednjih 6 mjeseci bio/bila žrtvom nasilja?“

Slika 8. Učestalost nasilja

Na ovo pitanje približno tri četvrtine učenika_ica izjavljuje da nisu bili_bile žrtve nasilja. Najviše od preostalih 26% učenika_ica je bilo izloženo nasilju jednom ili dva puta. **Nezanemariv podatak je da 10 učenika_ica je bilo izloženo nasilju 4 ili više puta u posljednjih 6 mjeseci!**

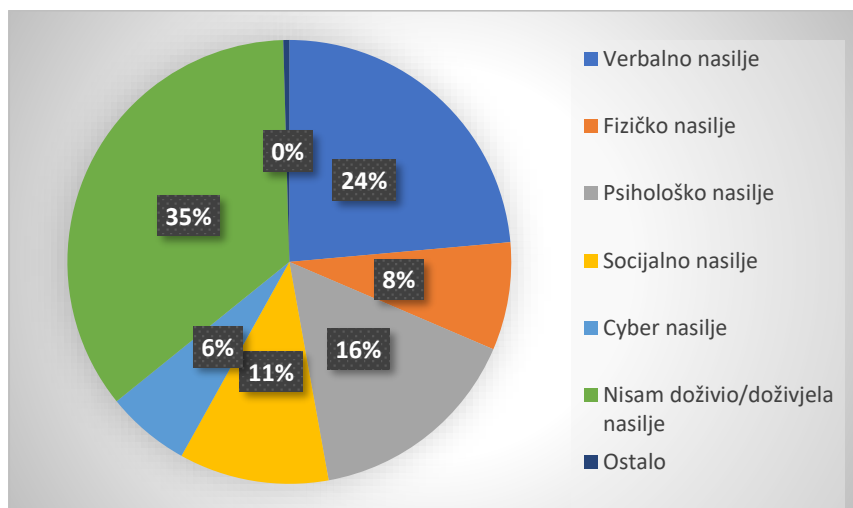
Sljedeće pitanje namijenjeno žrtvama nasilja je bilo: „Tko je nad tobom vršio/vršila nasilje? Učenici_ice su mogli izabrati više do ponuđenih odgovora i/ili napisati svoj odgovor.

Slika 9. Vršitelj nasilja

Vidljivo je da su učenici_ice najviše izloženi nasilju **u školi** – u svom razredu, ili od strane učenika_ica iz drugih razreda iste škole. U školi su također izloženi nasilju profesora/profesoricice. **Sveukupno izloženost nasilju u školi je 41%!** Posljednja dva odgovora u ovom pitanja su učenici sami napisali. 4 učenika_ice je izjavilo da su nad njima članovi obitelji vršili nasilje, a 7 učenika_ica da su nad njima nasilje vršili prijatelji, osobe iz privatnog života i ostalo.

Nastavno na prethodno pitanje, na 10. pitanje je glasilo: „Kakvo nasilje si doživio/doživjela?“

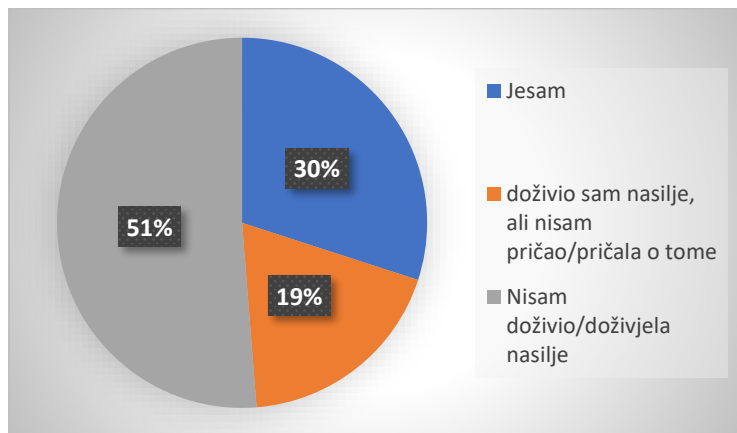

Slika 10. Vrsta doživljenog nasilja

Iz grafikona je vidljivo da je najviše učenika_ica doživjelo verbalno nasilje (24%), nakon toga slijedi psihološko nasilje (16%), socijalno nasilje (11%), fizičko nasilje (8%) te cyber nasilje (6%), a 1 učenika_ica je doživio/doživjela gađanje pirotehnikom.

Poražavajući podatak je da je čak 6 učenika_ica doživjelo svih 5 oblika nasilja! Četiri oblika nasilja je doživjelo 2 učenika_ica, a 3 oblika nasilja njih čak 12! Na ovo pitanje je 49.38% učenika_ica odgovorilo da je doživjelo nasilja. To je više od onoga što je odgovoreno na 7. i 8. pitanje.

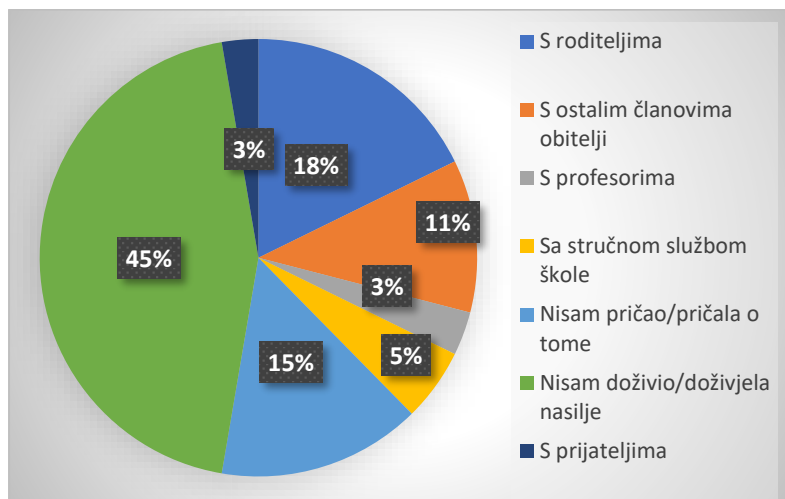
Pretposljednje pitanje koje se odnosilo na žrtve nasilje je bilo: „Ako si doživio/doživjela nasilje, jesi li nekome o tome pričao/pričala?“

Slika 11. Pričanje o doživljenom nasilju

Iz grafikona je vidljivo da je 30% učenika_ica (48 učenika_ica) o doživljenom nasilju razgovaralo s drugim osobama, a njih 19% nije.

U posljednjem pitanju koje se odnosili na žrtve nasilja, htjeli smo saznati s kim su žrtve nasilja razgovarale o doživljenom nasilju pa je pitanje glasilo: „S kime si o tome pričao/pričala?”

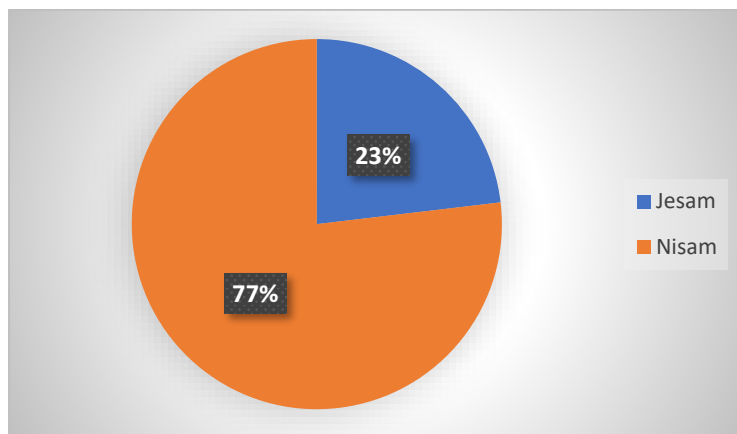

Slika 12. Osobe s kojima žrtve nasilja razgovaraju

Vidljivo je da učenici_ice o doživljenom nasilju najviše razgovaraju s roditeljima i članovima obitelji (29% učenika_ica). Također, dio učenika je o doživljenom nasilju razgovarao s profesorima i stručnom službom škole (8% učenika_ica odnosno njih 16). Kao i u prethodnom pitanju, dio učenika_ica (15%) nije o nasilju razgovarao, a 5 učenika_ica je samostalno napisalo odgovor prijatelji/prijateljice.

Nakon pitanja vezanih uz žrtve nasilje uslijedila su pitanja o vršiteljima nasilja odnosno nasilnicima.

Prvo pitanje vezano za vršitelje nasilja je bilo: „Jesi li ti ikada vršio/vršila nasilje nad drugim osobama?“ Ponuđeni odgovori su bili jesam i nisam.

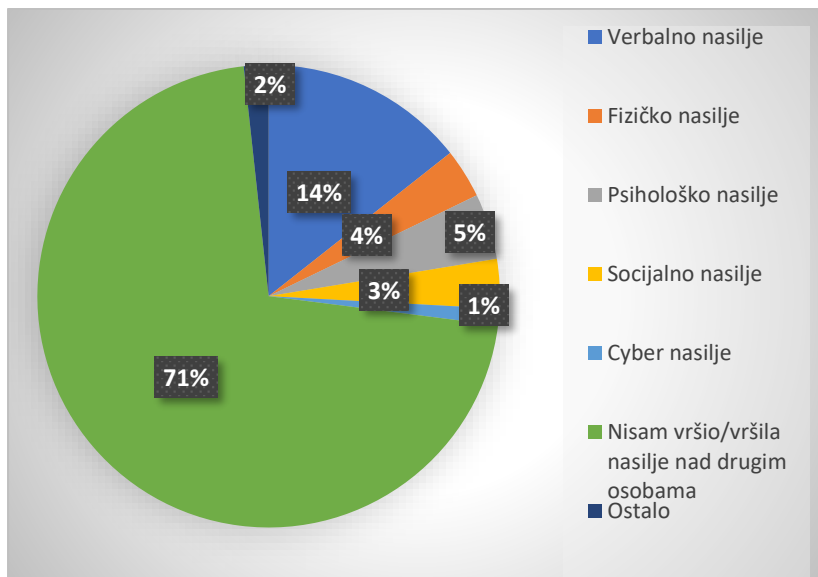

Slika 13. Jesi li ikada vršio/vršila nasilje?

Iz grafikona je vidljivo da je 23% učenika_ica (37) vršilo nasilje nad drugim osobama, a 77% učenika_ica nije vršilo nasilje nad drugim osobama.

Također, detaljnijom analizom kroz ostala pitanja koja se odnose na vršenje nasilja nad drugim osobama je vidljivo da je 58 učenika_ica (36%) vršilo nasilje nad drugim osobama. Vršitelji nasilja u ovom smislu se smatraju oni učenici_ice koji se na bilo koje pitanje koje se odnosi na vršenje nasilja odgovorili potvrdno.

14. pitanje ovoga istraživanja se odnosilo na vrstu nasilja koja se vršila nad drugim osobama. Pitanje je glasilo: „Kuju vrstu nasilja si vršio/vršila nad drugim osobama?“ te su bile ponuđene vrste nasilja.

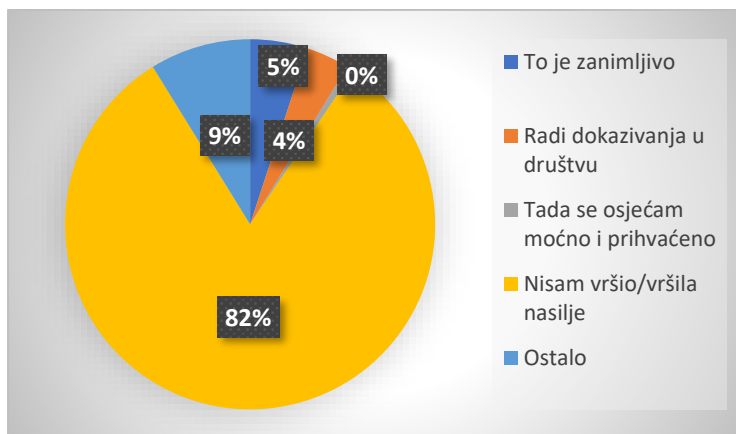

Slika 14. Vrste nasilja koje su učenici_ice vršili_ile

Iz grafikona je vidljivo da je najviše učenika_ica vršilo verbalno nasilje (14%), nakon toga slijedi psihološko nasilje (5% učenika_ica) te fizičko i socijalno nasilje (6 učenika_ica). Cyber nasilje je vršilo 2 učenika_ice, a zastupljeni su i ostali odgovori (3 učenika_ice).

Iduće pitanje se odnosilo na uzroke vršenja nasilja nad drugim osobama. Pitanje je: „Zašto si vršio/vršila

nasilje?“ te su bili ponuđeni odgovori, a učenici_ice su mogli napisati i svoje odgovore.

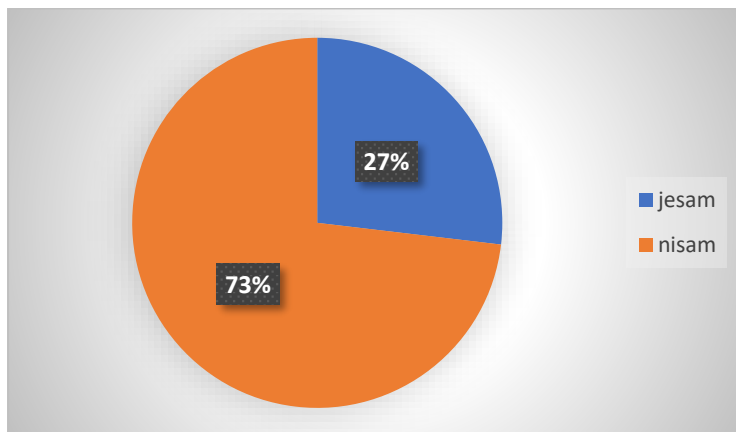

Slika 15. Razlozi vršenja nasilja

Na ovo pitanje smo dobili najviše odgovora koji se nalaze pod Ostalo. 5% učenika_ica smatra da je činjenje nasilja zanimljivo, a 6% učenika_ica (6) čini nasilje radi dokazivanja u društvu. 1 učenik_ica čini društvo jer se tada osjeća moćno i prihvaćeno. Od odgovara koji su smješteni pod Ostalo izdvajamo najbitnije razloge činjenja nasilja:

- „Činio sam nasilje jer nisam mogao trpjeti užasne riječi“
- „Činila sam nasilje jer je ona prva krenula“
- „Činio sam nasilje jer su svi prijatelji to radili“
- „Činio sam nasilje radi pomoći“
- „Činio sam nasilje radi osвете“
- „Činio sam nasilje jer sam bio mali i mislio sam da je to uredu“.

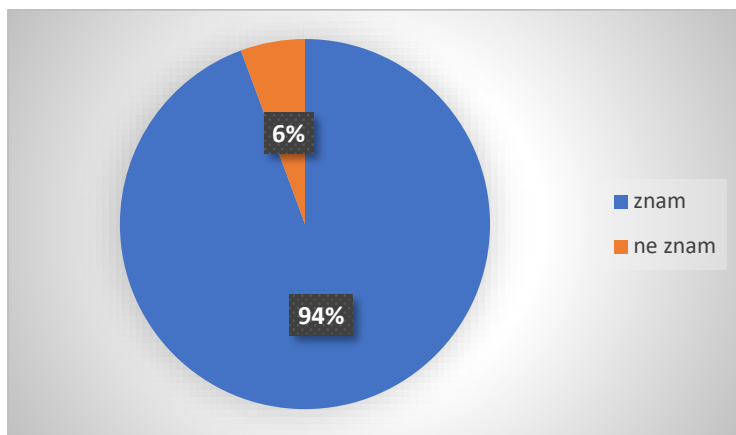
Posljednje pitanje koje se odnosilo na vršitelje nasilja je bilo „Jesi li ikada sudjelovao/sudjelovala u nasilju zbog prijatelja/prijateljice ili druge bliske osobe?“ te su bili ponuđeni odgovori jesam i nisam.

Slika 16. Sudjelovanje u nasilju zbog bliske osobe

Iz grafikona je vidljivo da je 27% učenika_ica (43) sudjelovalo u nasilju zbog prijatelja/prijateljica ili drugih bliskih osoba, a 73% učenika_ica nije sudjelovalo u nasilju zbog bliskih osoba.

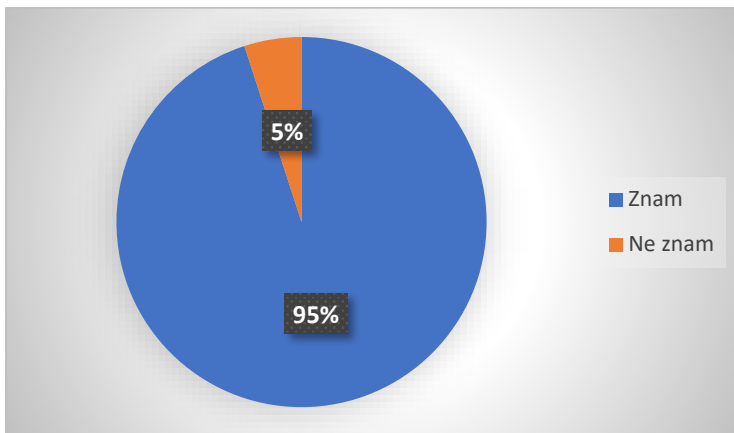
Posljednjih 5 pitanja se odnosilo na mišljenja učenika_ica. 17. pitanje je glasilo: „Znaš li da nasilje na žrtvama ostavlja dugotrajne posljedice?“ te su bili ponuđeni odgovori znam i ne znam.

Slika 17. Upoznatost s dugotrajnošću posljedica nasilja

Vidljivo je da samo 6% učenika_ica ne zna da nasilje ostavlja dugotrajne posljedice na žrtvama.

18. pitanje je glasilo: „Znaš li da neke od posljedica nasilja mogu biti samoubojstvo, nisko samopoštovanje ili ovisnosti?“. Kao i na prethodno pitanje ponuđeni odgovori su bili znam i ne znam.

Slika 18. Upoznatost s nekim posljedicama nasilja

Na ovo pitanje smo dobili približne odgovore kao i na prethodno pitanje. Samo 5% učenika_ica ne zna za posljedice nasilja.

Na posljednja 3 pitanja nije bilo ponuđenih odgovora te su učenici morali sami napisati odgovore.

19. pitanje je glasilo: *„Što možeš ti kao pojedinac/pojedinka učiniti kako bi se smanjilo nasilje?“*

Neki od odgovora su:

- „Sprječiti nasilje i prijaviti ga starijoj osobi/profesoru/stručnoj službi škole“
- „Razgovarati s osobama koje vrše nasilje i pokušati im objasniti da to nije dobro“
- „Razgovarati sa žrtvama nasilja i stati u njihovu obranu“
- „Prvo sam ne sudjelovati u nasilju te onda biti primjer i uzor drugima da to nasilje ne vrše.“
- „Sve jednako poštivati i ne nazivati ih pogrdnim imenima“
- „Mogu pružati podršku“
- „Mogu popričati s onima koji vrše nasilje kako bih saznao što je razlog njihovog nasilja nad nekime te ih mogu uputiti stručnoj osobi.“
- „Stati u obranu slabijeg.“
- „Mogu reagirati kada vidim nasilje u smislu da obranim tu osobu nad kojom se vrši nasilje jer ja imam više samopouzdanja i snage nego neka osoba koja je žrtvom nasilja pa joj mogu pomoći.“
- „Poticati da se to ne čini i da to nije uredu“
- „Vise druge upućivati na tu temu te svojim primjerom dati do znanja da smo svi mi

jednako vrijedni i da zaslužujemo poštovanje od strane drugih“

- „Ne okretati glavu od nasilja“

Kroz odgovore na pitanje je vidljivo da su učenici_ice svjesni problema nasilja te znaju da se mogu obratiti drugim osobama ako nisu u stanju sami riješiti problem.

20. pitanje je glasilo: **„Što može zajednica učiniti kako bi se smanjilo nasilje?“** te su učenici_ice sami pisali odgovore.

Neki od odgovora su:

- „Trebba uvesti predmet u sklopu kojeg bi učilo o nasilju i posljedicama nasilja te o prihvaćanju drugih i različitih kultura.
- „Zajednica može malo više pridavati pažnju rješavanju problema nasilja nego na primjer ispitivanju učenika o nasilju. Dobivamo ove ankete gdje je većina nas svjesna svih odgovora i pravilnih stvari koje trebamo raditi kada se suočimo s nasiljem, a ne znamo kako stvarno reagirati kada se ta situacija zapravo dogodi.“
- „Objasniti mladima da smo svi jednaki i da je najljepše kada se svi slažu i najbitnije da budemo sretni i da se nijedna osoba ne osjeća odbačeno.“
- „Trebamo promijeniti način na koji gledamo jedni druge i biti više otvoreniji prema različitostima. Također bi trebali učiti o prihvaćanju od malena.“

- „Razgovor s mladima (škole, vrtići, ustanove razne..), više aktivnosti i zanimacija za djecu i mlade, pomoć ugroženim skupinama...“
- „Trebalo bi organizirati terapije ne samo za žrtve nasilje nego i za druge koje imaju poteškoća“
- „Zajednica može više obratiti pažnju na to jer smatram da većina ni ne primjećuje sto se događa oko njih. Isto tako trebala bi osuđivati takve postupke i prijavljivati ih nadležnim organizacijama.“
- „Više o tome pričati u zajednici i pomoći žrtvama nasilja nekom vrstom psihološke podrške.“
- „Kao zajednica možemo učiniti puno toga zato što se naš glas više čuje ako nas je više“
- „Zajednica može provoditi radionice ili predavanja sa stručnjacima na kojima bismo pričali o nasilju i pokušali naći rješenje problema“
- „Povećati edukacije i sate o nasilju u školama.“

U prethodnim odgovorima je vidljivo da učenici_ice smatraju da zajednica može pomoći u rješavanju problema nasilja. Rješavanje problema bi trebalo započeti od vrtića do osnovne i srednje škole kroz radionice, predavanja i edukacije.

Posljednje pitanje u istraživanju je bilo:

„Komentar: (napiši komentar na anketu, priču o iskustvu s nasiljem i slično)“, a neki od odgovora su:

„Drugi sam razred srednje škole. Inače sam osoba koja je šutljiva, zatvorena i samozatajna. Za vrijeme srednje škole plakala sam i slamala više nego ikada. Društvo želi da svi budemo jednaki, ali to nije moguće. Ja se trudim biti različita osoba jer osobe kakve god bile ne mogu biti iste. Što se više trude uklopiti u društvo, više gube svoje ja, a to je meni najznačajnija stvar. To društvu ne odgovara. U školi sam čula rečenicu: „Osobe koje zanimaju tuđi životi su zapravo jako nezadovoljne svojim.“ Nakon toga počela sam izgrađivati sebe – postala sam snažnija, iskrenija i hrabrija. Ne želim i ne mogu promijeniti društvo. Društvu sam dala još više povoda za promatranje mene te im to mogu učiniti zanimljivim kada im već njihov život nije zanimljiv. Ova anketa će pomoći mnogima, ovdje se mnogi baš kao i ja mogu otvoriti, bez straha i mogu reći svoje stavove i sve što ih muči. Hvala Vam ♡!“

„Prije par godina djevojčicu iz razreda smo svakodnevno zadirkivali, psovali joj itd. U to su se uključili njezini roditelji koji više nisu mogli trpjeti da im dijete bude žrtva nasilja. Nažalost majka je loše postupila te je učenicima koji su zadirkivali njenu kćer (uključujući mene) rekla svašta ružno i neprimjereno ženi tridesetih godina. Svi smo završili kod školskog psihologa i pedagoga. Sada, kad god netko spomene nasilje, sjetim se ovog događaja koji je ostavio trag na nas, a i na djevojčicu koja je bila žrtva nasilja.“

„U osnovnoj školi sam dobivala omalovažavajuće poruke te su me uživo zvali pogrđnim imenima, a to je na meni ostavilo trag. Iako je prošlo nekoliko godina,

ponekad se sjetim tih riječi i poruka te se zapitam je li to istina. Osobe kojima vjerujem su mi rekle da su te poruke i riječi samo pokazatelj kakve su zapravo te osobe i da vrijedim mnogo više od toga.“

„Prolazila sam kroz socijalno nasilje. "Prijatelji" su me izbacivali iz društva, vrijeđati me iza leđa zbog moje debljine i moje govorne mane, a kada im je trebala pomoć odmah su svi dolazili kod mene, a ja sam im uvijek pomagala jer sam ih smatrala "prijateljima" i bila sam dobra jer sam se htjela družiti sa svima kakvi oni god bili.“

„Nemam nekih priča o iskustvu s nasiljem jer sama nisam nikad bila žrtva nasilja, a i ako se možda dogodila takva situacija u prošlosti, nisam primijetila da mi se dogodila jer imam nekakav stav u životu gdje me ne može povrijediti nešto što druga osoba komentira o meni. Nisam se susrela ni s fizičkim nasiljem.“

„Imao sam iskustva u nasilju, išao sam psihologu. Isto tako nakon toga sam svoj bijes počeo vršiti nad tim ljudima koji su mene zlostavljali, ali sam prestao, a njih sam počeo ignorirati.“

„Na putu od škole do kuće susreo me učenik iz razreda i istukao me. Liječnik na hitnoj je rekao da imam unutarnje krvarenje. Imao sam 12 godina.“

„Ova anketa je jako dobra jer se može vidjeti koliko je žrtva nasilja, a da mi ne znamo o tome jer se one boje pričati s nekim o tome.“

„Mislim da je nasilje ozbiljan problem i mislim da se neće promijeniti sve dok cjelokupno društvo ne ostvari empatiju prema drugima.“

„Mislim da bi svi trebali pogledati ove ankete...i razmisliti o tome što im se dogodilo i što su oni napravili i načinili drugima.“

„Mislim da treba mijenjati način na koji se pokušava prikazati loš utjecaj nasilja, zrela sam pa razumijem, ali nije svatko.“

„Ja sam samo doživio malo nasilje, ali stvarno se mora poduzeti nekakve velike mjere za teško nasilje.“

„Potrebno je da žrtve znaju da se mogu obratiti profesorima, ali da i taj razgovor pokaže rezultat.“

„Imala sam problema s profesorima i rijetko s članovima obitelji.“

„Doživio sam nasilje u osnovnoj školi i ne bih to poželio nikome jer nije ugodno.“

„Meni se nasilje ne sviđa i ne volim osobe koji sve rješavaju nasiljem.“

„Svidjela mi se anketa te smatram da bi se o ovoj temi trebalo više pričati.“

„Anketa mi se sviđa jer iznosimo svoje osjećaje koje smo do sada možda krili“

„Ovo je korisna anketa i trebali bi svi shvatiti da je nasilje jako loše.“

„U školi su se djeca rugala jer sam druge vjere i govorili su ružno.“

„Anketa je odlična, no potrebna su i djela, a ne samo riječi.“

„Mislim da je nasilje nešto najgore što osoba može doživjeti.“

„Svim žrtvama želim sve najbolje i neka se nikad ne odupiru.“

„Nasilje nije uopće zabavno, tko god to mislio, vara se.“

„Bila sam žrtva nasilja cijelu osnovnu školu...“

Mnogo učenika_ica je u posljednjem pitanju napisalo svoja iskustva s nasiljem. Učenici_ice su se susreli_ele s mnogim oblicima nasilja - od fizičkog, verbalnog, cyber do socijalnog. Vidljivo je i da nasilje ostavlja posljedice na žrtvama. Isto tako, mnogi učenici_ice su napisali_ale poruke podrške svim žrtvama nasilja.

ZAKLJUČAK

Prema rezultatima našeg istraživanja možemo zaključiti da je u istraživanju sudjelovalo podjednako učenika i učenica, a najviše njih je staro 15 i 16. godina. Skoro četiri petine učenika_ica ima prosječni školski uspjeh vrlo dobar i odličan.

56% učenika_ica smatra da postoji nasilje među mladima u zajednici i to najviše verbalnog nasilje (31.59%), a nakon njega slijede socijalno nasilje (25.65%) i psihološko nasilje (18.59%). Učenici_ice smatraju da najmanje ima fizičkog nasilja (7.43%). Isto tako, učenici_učenice smatraju da su najčešće žrtve nasilja osobe različitih karakteristika od većine (67%).

Žrtvom nasilja je bilo 42-56% učenika_ica ovisno o pitanjima. Na izravno pitanje o žrtvama nasilja, 42% učenika je odgovorilo potvrdno, ali detaljnijom analizom kroz ostala pitanja o nasilju, njih 56% je odabralo odgovor koji je povezan s nasiljem. U posljednjih 6 mjeseci 42 učenika_ice je bilo izloženo nasilju. **Njih čak 10 je bilo izloženo nasilju 4 ili više puta!**

41% učenika_ica je doživjelo nasilje u školi – od strane kolege iz razreda, učenika iz škole ili čak profesora. Dio učenika_ica je nasilje doživjelo u obitelji ili od strane prijatelja.

Što se tiče vrste doživljenog nasilja, prevladava verbalno nasilje (42%), a nakon njega slijedi

psihološko nasilje (16%). Također, 6 učenika_ica je doživjelo svih 5 oblika nasilja (koji su ponuđeni u istraživanju), njih dvoje_dvije četiri oblike, a čak 12 učenika_ica je doživjelo 3 oblika nasilja!

Većina učenika_ica o doživljenom nasilju priča i to najviše s članovima obitelji.

Najčešće žrtve nasilju su učenice i one čine 67% žrtava nasilja.

Više od dvije petine učenika_ica je vršilo nasilje nad drugim osobama. Na izravno pitanje o vršenju nasilja 23% učenika_ica je odgovorilo potvrdno, ali daljnjom analizom je vidljivo da je 36% učenika_ica sudjelovalo u nasilju. Neki učenici_ice to čine radi prihvaćanja i moći, ali neki čine nasilje radi obrane i pomoći.

Zbog prijatelja i bliskih osoba, 27% učenika je sudjelovalo u nasilju. Vršitelji nasilja su podjednako i učenici i učenice (48:52)

Pohvalan podatak je da velika većina učenika_ica (94-95%) zna da nasilje ostavlja posljedice i znaju koje su to posljedice.

Učenici_ice su svjesni problema nasilja, a znaju da se mogu obratiti starijim osobama radi pomoći. Isto tako, zajednica može pomoći u rješavanju problema kroz edukacije, predavanja i radionice, a neki od učenika_ica su napisali_ale poruke podrške žrtvama, poruke osude nasilnicima, ali i svoja iskustva s nasiljem.

Mnogobrojna istraživanja su pokazala rezultate slične našima. Istraživanje provedeno u Ekonomskoj i upravnoj školi Osijek (rezultati objavljeni u članku Pojavnost nasilja među srednjoškolcima, autor: Tena Velki) pokazuje da najviše učenika_ica izloženo verbalnom nasilju, a takve rezultate pronalazimo i u našem istraživanju. Također, istraživanja Zrilića (2004) govore da je najčešće verbalno nasilje.

U rezultatima istraživanja Ekonomske i upravne škole Osijek je vidljivo da je 30.1.% učenika_ica vršilo nasilje, a prema našem istraživanju podaci pokazuju 23-36%.

Isto tako, rezultati istraživanja Obrtničko-industrijske škole Županja (objavljeno u svibnju 2020. godine) pokazuju da učenici_ice najčešće doživljavaju verbalno nasilje, a najmanje fizičko i cyber, a 47.1% učenika_ica je doživjelo nasilje. Slični podaci su i u našem istraživanju.

Važno je naglasiti da 26% učenika_ica je bilo i žrtva nasilja, ali i vršitelj nasilja.

Najveći problem je verbalno nasilje. Ono je izdvojena kao najveći problem u zajednici, najveći broj učenika_ica ga je doživio, ali i vršio nad drugim osobama. Drugi učestali oblik nasilja je psihološko nasilje. Razlog može biti taj što takvi oblici nasilja ne ostavljaju vanjske posljedice, kao što je to slučaj kod fizičkog nasilja, kod kojega ostaju modrice ili prijelomi, pa učenici_ice smatraju da neće ostaviti nikakve

posljedice, ali to je pogrešno mišljenje jer svaki oblik nasilja ostavlja posljedice!

Želimo naglasiti da ne postoji malo i veliko nasilje.

Svaki oblik nasilja je jednako važan i jednak problem za žrtve i zajednicu. Svim učenicima_icama savjetujemo da o doživljenom nasilju razgovaraju. Razgovarati mogu s članovima obitelji, ali i s profesorima, stručnom službom školu ili sa stručnjacima Centra za socijalnu skrb. Svaki problem ima rješenje!

Sadašnji i budući nasilnici prije vršenja nasilja neka razmisle o posljedicama nasilja. Svaka loša riječ, isključivanje iz grupe, udarci ili izrada lažnih profila na društvenim mrežama nekome čini nelagodu.

PREPORUKE

Na temelju rezultata istraživanja, izdvojene su sljedeće preporuke:

provoditi više edukacija i radionica na temu nenasilja,
informirati djecu o posljedicama nasilja
naglašavati važnost stručne službe škole kao sigurnog okruženja u kojemu djeca mogu podijeliti svoje probleme i doći do rješenja
poticati učenike_ice na zaustavljanje nasilja
provesti istraživanje s većim brojem učenika_ica.